

SÆRAVTALE

OM ØKONOMISKE VILKÅR FOR PERSONELL SOM TJENESTEGJØR VED STASJONER, NATO-STABER OG ANDRE ENHETER I UTLANDET

1. JANUAR 2018 – 31. DESEMBER 2019

Innhold

1.	AVTALEPARTER	4
2.	AVTALENS OMFANG OG DEFINISJONER.....	4
2.1	Omfang	4
2.2	Definisjoner	5
2.3	Tilståelse av tillegg og godtgjørelser	5
2.4	Midlertidig tjenestegjøring utenlands	6
2.5	Midlertidig tjenestegjøring i Norge	6
2.6	Midlertidig tjenestegjøring i internasjonale operasjoner	6
2.7	Midlertidig beordring til andre NATO PE-hovedkvarter	6
2.8	Sykefravær	6
2.9	Ved dødsfall	6
2.10	Foreldrepermisjon	7
2.11	Den utsendtes ansvar for å informere arbeidsgiver om endringer.....	7
3.	TILLEGG	8
3.1	Utenlandstillegg	8
3.1.1	Forhøyet utenlandstillegg	9
3.2	Barnetillegg	9
3.3	Hardshiptillegg	10
3.4	Adskillesestillegg	11
3.4.1	Lav sats.....	11
3.4.2	Høy sats.....	11
3.5	Velferdsreise	11
3.6	Kompensasjonstillegg	12
3.7	Risikotillegg	12
3.8	Øvingstillegg.....	12

4.	YTELSER	14
4.1	Tiltredelsesforskudd	14
4.2	Dekning av utgifter til forberedende reiser	14
4.3	Barns barnehage og førskoleutgifter	14
4.4	Barns skoleutgifter	15
4.4.1	Utgifter til videregående skole	15
4.4.2	Virkeområde for skoleutgifter	15
4.4.3	Skoleutgifter som kan dekkes	15
4.4.4	Skoleutgifter som ikke dekkes	17
4.5	Tjenestebolig	17
4.6	Ferie og tjenestefri	17
4.6.1	Ferie og tjenestefri	17
4.6.2	Stedlig tjenestefri ved stasjoner med hardshipklassifisering	17
4.6.3	Velferdspolispermisjon mv.	18
4.7	Helsetjeneste	18
4.7.1	Helsekontroll	18
4.7.2	Reiseutgifter ved sykehusinnleggelse	18
5.	GODTGJØRINGER	19
5.1	Stedfortredergodtgjøring	19
5.2	Arbeidstid ved midlertidig tjenestegjøring i Norge	19
5.3	Boligskattkompensasjon per 1. januar 2018	19
6.	TVISTER	19
7.	AVTALENS VARIGHET	20

1. AVTALEPARTER

Denne avtale er inngått mellom

Forsvarsdepartementet

på den ene side, og

Krigsskoleutdannede offiserers landsforening

Norges Offisersforbund

Befalets Fellesorganisasjon

Norsk tjenestemannslag

Parat

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening

NITO – Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon

Den norske tannlegeforening

Norges Juristforbund

på den annen side.

2. AVTALENS OMFANG OG DEFINISJONER

2.1 Omfang

Avtalen omfatter militært og sivilt personell lønnet og utsendt av Forsvarsdepartementet og underliggende etater for tjenestegjøring ved norske diplomatiske stasjoner eller NATO-staber og andre militære enheter og avdelinger i utlandet.

Avtalen gjelder følgende tillegg, ytelser og godtgjøringer:

Tillegg:

Utenlandstillegg

Barnetillegg

Hardshiptillegg

Adskillesestillegg

Velferdsreiser

Kompensasjonstillegg

Risikotillegg

Øvingstillegg

Ytelser:

Tiltredelsesforskudd

Tilskudd til forberedendereiser

Barns barnehage-/førskoleutgifter

Barns skoleutgifter

Tjenestebolig

Ferie og tjenestefrihet

Helsetjeneste

Godtgjøringer:

Stedfortredergodtgjøring

Arbeidstid ved midlertidig tjenestegjøring i Norge

Boligskattkompensasjon

2.2 Definisjoner

Eneforsørger	Med eneforsørger menes utsendt medarbeider som har forsørgeransvar for medfølgende barn og som er ugift, skilt eller separert, og som ikke bor i samme boenhet som den andre av barnets foreldre.
Fast bosatt	Med fast bosatt menes et faktisk opphold på tjenestestedet i minst halvparten av den utsendtes tjenestetid i hvert kalenderår, jf. punkt 2.5.
Medfølgende	Med medfølgende menes samlivspartner eller barn som har flyttet fra Norge som en følge av den utsendte medarbeiders forflytning for å være fast bosatt på tjenestestedet.
Samlivspartner	Med samlivspartner menes ektefelle, samboer eller registrert partner.
Samboer	For samboerskap legges Hovedtariffavtalen i statens definisjon til grunn. Samboer likestilles med samlivspartner i avtalen.
Tjenesteår	En periode på ett år fra utsendtes tiltredelse av stilling i utlandet.
Tredjeland	Land som ikke er Norge eller tjenestelandet.

2.3 Tilståelse av tillegg og godtgjørelser

2.3.1 Ved tiltredelse ved norske diplomatiske stasjoner eller NATO-staber og andre militære enheter og avdelinger i utlandet tilstås tillegg og godtgjørelser:

- for utsendte, fra og med første arbeidsdag
- for medfølgende familie, fra og med ankomstdagen til tjenestestedet, men ikke tidligere enn tidspunktet for den utsendtes tiltredelse.

2.3.2 Ved fratredelse fra norske diplomatiske stasjoner eller NATO-staber og andre militære enheter og avdelinger i utlandet tilstås tillegg og godtgjørelser:

- for utsendte, til og med siste arbeidsdag
- for medfølgende familie, til og med avreisedagen fra tjenestestedet, men ikke senere enn den utsendtes fratredelse.

2.4 Midlertidig tjenestegjøring utenlands

Under midlertidig tjenestegjøring utenlands av minst tre måneders varighet tilstås rettigheter i henhold til særavtalen.

2.5 Midlertidig tjenestegjøring i Norge

Ved midlertidig tjenestegjøring i Norge tilstås rettigheter i henhold til avtalen inntil tre måneder.

2.6 Midlertidig tjenestegjøring i internasjonale operasjoner

Personell som godtgjøres etter denne avtalen og som midlertidig beordres til tjeneste i internasjonale operasjoner, beholder tillegg, ytelser og godtgjøringer etter denne avtale. Øvrige tillegg og ytelser tilstås i henhold til særavtale for tjenestegjøring i internasjonale operasjoner. Det tilstås utenlandstillegg etter denne avtalen.

Grunnlønn justeres i samsvar med lønnsfastsetting av den enkelte stilling og i samsvar med den til enhver tid gjeldende lønnspolicy for internasjonale operasjoner med mindre grunnlønn i den faste stillingen i utlandet er høyere.

2.7 Midlertidig beordring til andre NATO PE-hovedkvarter

Personell som godtgjøres etter denne avtalen og som midlertidig beordres fra et NATO PE hovedkvarter til et annet for å forsterke dette for en skarp operasjon, herunder etablerte stedlige CE-tillegg/CE enheter, og innlemmet i en turnustjeneste for døgkontinuerlig drift av operasjonen, beholder tillegg, ytelser og godtgjøringer etter denne avtalen. Øvrige tillegg og ytelser tilstås i henhold til særavtale for tjenestegjøring i internasjonale operasjoner.

Merknader:

Det tilstås utenlandstillegg etter særavtale om tjenestegjøring ved norske diplomatiske stasjoner, NATO-staber og andre militære enheter/avdelinger i utlandet.

Lønn i ordinær stilling beholdes.

Det tilstås fri kost og losji (etter regning). Når det tilstås misjonstillegg skal det ikke utbetales kompensasjonstillegg etter reiseregulativet. Fri kost/losji kan anordnes av støtteelement eller stedlig SNR.

2.8 Sykefravær

Ved sykefravær tilstås rettigheter i henhold til særavtalen i inntil tre måneder, under forutsetning av at den utsendte skal gjenoppta tjenestegjøringen utenlands. Etter tre måneder tilstås utenlandstillegget med 75 % av satsen, forutsatt at den utsendte oppholder seg på tjenestestedet. Øvrige rettigheter etter avtalen opprettholdes uavkortet.

Dersom den utsendte oppholder seg utenfor tjenestestedet i sykeperioden, opphører alle tillegg, ytelser og godtgjørelser i henhold til avtalen etter tre måneder.

2.9 Ved dødsfall

Ved dødsfall oppbæres lønn, tillegg og godtgjørelser etter denne avtale i 1,5 måned etter den dagen som den utsendte døde. Dersom familiemedlemmer faller fra opprettholdes eventuelle tillegg og godtgjørelser tilsvarende.

2.10 Foreldrepermisjon

Under foreldrepermisjon tilstås rettigheter i henhold til særavtalen under forutsetning av at den utsendte medarbeideren skal gjenoppta tjenestegjøringen i utlandet etter avsluttet permisjon. Under foreldrepermisjon tilstås utenlandstillegg med 75 % av full sats. Dersom den utsendte oppholder seg på tjenestestedet, tilstås øvrige rettigheter i henhold til avtalen uavkortet.

Dersom den utsendte oppholder seg utenfor tjenestestedet i permisjonstiden, opphører alle tillegg, ytelser og godtgjørelser i henhold til avtalen etter tre måneder.

2.11 Den utsendtes ansvar for å informere arbeidsgiver om endringer

Den utsendte skal sende tjenestemelding til nærmeste overordnede om endringer som har betydning for beregning og utbetaling av tillegg, ytelser og godtgjørelser etter avtalen. Dette gjelder f.eks. endringer i den utsendtes skattestatus, sivilstand, samlivspartner, barns eller den utsendtes forflytning og midlertidig fravær fra tjenestestedet, endringer i forsørgelsesbyrde og omsorg, mottak av tilsvarende godtgjørelser fra samlivspartners arbeidsgiver, samlivspartners arbeidsforhold mv.

Den utsendtes overordnede skal sørge for at den utsendte oppfyller sine forpliktelser etter denne bestemmelsen.

Se administrative bestemmelser punkt 1.

3. TILLEGG

3.1 Utenlandstillegg

Utenlandstillegget skal dekke økte levekostnader som følge av forflytning til og tjenestegjøring ved norske diplomatiske stasjoner, NATO-staber, andre militære enheter og avdelinger i utlandet.

Følgende forholdstall gjøres gjeldende med virkning fra 1. oktober 2018:

generalløytnant (tilsv.)	200	
generalmajor (tilsv.)	195	råd for forsvarssaker
brigader (tilsv.) og attacheer	180	stedfortredende råd/ spesialråd
oberst (tilsv.) / oberstløytnant (tilsv.) / sersjantmajor (tilsv.) / OR 9	175	
major (tilsv.) / kommandersersjant (tilsv.) / OR 8	155	ass. råd for forsvarssaker seniorrådgiver rådgiver
kaptein (tilsv.) / stabssersjant (tilsv.) / løytnant (tilsv.) / oversersjant (tilsv.) / fenrik (tilsv.) / sersjant kl. 1 (tilsv.) / sersjant (tilsv.) OR 5/ OR 6 /OR 7	135	førstekonsulent (tilsv.) konsulent (tilsv.) kontorsekretær
korporal kl. 1 (tilsv.) / korporal (tilsv.) / visekorporal kl. 1 (tilsv.) / visekorporal (tilsv.) OR 2 til OR 4	100	

Merknad:

Partene er enig om å vurdere en reduksjon av antall forholdstallsnivåer i fremtidige forhandlinger.

Partene fastsetter i hvert enkelt tilfelle forholdstall for andre kategorier utsendte.

Satsene for utenlandstillegg fremgår av vedlegg 4.

3.1.1 Forhøyet utenlandstillegg

Forhøyet utenlandstillegg skal dekke levekostnader forbundet med å ha medfølgende samlivspartneren fast bosatt på tjenestestedet.

Forhøyet utenlandstillegg fastsettes til 139 % av satsen for utsendte uten medfølger.

Forhøyet utenlandstillegg tilstås ikke når:

- samlivspartner får godkjent flytting tilbake til bosted i hjemlandet. Forhøyet utenlandstillegg bortfaller i slike tilfeller fra avreisetidspunktet.
- samlivspartner tar midlertidig opphold utenfor tjenestestedet. Kravet til botid på tjenestestedet er seks måneder (180) dager per kalenderår.
- Utsendt medarbeider og samlivspartneren tjenestegjør ved utenriksstasjon på utsendte betingelser tilsvarende denne avtale eller hvor samlivspartner arbeider på utsendte betingelser for annen arbeidsgiver og mottar dekning for økte levekostnader fra sin arbeidsgiver.
- separasjon er innvilget, registrert partnerskap eller samboerskap er oppløst.

3.2 Barnetillegg

Barnetillegget skal dekke økte levekostnader forbundet med å ha medfølgende barn fast bosatt på tjenestestedet.

Barnetillegget tilstås inntil barnet fyller 18 år.

Barnetillegget utgjør 27 % av utenlandstillegget etter forholdstall 100 for utsendte uten medfølger.

Barnetillegg tilstås også for

- barn som blir født på tjenestestedet
- barn utsendte har forsørgeransvaret for og som er medfølgende
- barn som utsendt medarbeider har tatt til seg uten adopsjon, og samlivspartners medfølgende særkullsbarn, som inngår i utsendtes husstand og forsørges av den utsendte eller
- barn som må bosette seg i tredjeland pga. manglende adekvate skoletilbud på tjenestestedet.

Forhøyet barnetillegg

I de tilfeller det dokumenteres at norsk barnetrygd ikke kan tilstås under tjenestegjøringen i utlandet, kan det søkes om forhøyet tillegg (+35 %). Søknad skal sendes til lokal forvaltning.

Dobbelt barnetillegg

Barnetillegg til eneforsørger betales med dobbelt tillegg for første barn. Med eneforsørger menes en utsendt medarbeider som har forsørgeransvar for medfølgende barn og som er ugift, skilt eller separert, og som ikke bor i samme boenhet som den andre av barnets foreldre.

Halvt barnetillegg

Halvt barnetillegg tilstås hver av foreldrene når begge oppebærer utenlandstillegg.

Redusert barnetillegg

For barn som er bosatt i tredjeland, tilstås barnetillegg med kr. 50 000 per år.

Når utgifter dekkes til internatskole eller hybel m/kost, tilstås barnetillegget med kr. 30 000,- per år.

Merknad:

- Når den utsendtes samlivspartner har rett til tillegg, ytelser eller godtgjørelser fra egen arbeidsgiver f.eks. en internasjonal organisasjon, annet lands utenriktjeneste, annen offentlig etat, privat humanitær hjelpeorganisasjon e.l., kan den utsendte få barnetillegg, dekket barns skoleutgifter, osv. enten etter bestemmelsene i denne avtalen eller etter de regler som måtte gjelde for samlivspartneres stilling. Velger den utsendte å benytte seg av rettigheter i denne avtalen, må det dokumenteres at samlivspartneren ikke mottar samme type dekning fra sin arbeidsgiver.

Barnetillegg bortfaller:

- dersom medfølgende barn, som er fast bosatt på tjenestestedet eller i tjenestelandet, har et midlertidig fravær fra tjenestestedet som sammenhengende strekker seg over mer enn tre måneder regnet fra avreisetidspunktet eller
- ved tidligere hjemflytting enn familien for øvrig, regnet fra avreisetidspunktet.

Barnetillegg tilstås ikke for barn som ikke er under den utsendtes omsorg og ikke er fast bosatt hos den utsendte medarbeideren, men forsørges av den utsendte som følge av bidragsplikt.

Satsene for barnetillegg, herunder satsen for barn bosatt i tredjeland, fremgår av vedlegg 4.

3.3 Hardshiptillegg

Hardshiptillegget skal dekke økte levekostnader på, og ved reiser ut fra, tjenestesteder med særskilt belastende leveforhold.

Tillegget gis med lik sats for den utsendte på alle stillingsnivåer.

Tillegget tilstås også for medfølgende samlivspartner og barn inntil fylte 18 år.

Hardshiptillegg for medfølgende bortfaller:

- dersom medfølgende, som er fast bosatt på tjenestestedet eller tjenestelandet, har et midlertidig fravær fra tjenestestedet som sammenhengende strekker seg over mer enn

tre måneder regnet fra avreisetidspunktet eller

- ved tidligere hjemflytting enn familien for øvrig, regnet fra avreisetidspunktet.

Gjeldende hardshipklassifisering av tjenestestedene og satser for hardshiptillegget fremgår av vedlegg 4.

3.4 Adskillesestillegg

Adskillesestillegget skal dekke økte levekostnader ved utsendtes besøksreiser, og andre økte levekostnader, for å opprettholde kontakten med familie som er bosatt utenfor tjenestestedet.

3.4.1 Lav sats

Tillegget tilstås for utsendte som har samlivspartner og/eller barn inntil fylte 18 år bosatt i Norge.

Tillegget tilstås også for barn inntil fylte 18 år, som bor i tredjeland på grunn av manglende adekvate skoletilbud på tjenestestedet.

Tillegget tilstås også utsendt med samlivspartner som tjenestegjør på vilkår for utsendte i ulike land. I slike tilfeller tilstås hver halv sats. For utsendte med samlivspartner på utsendte vilkår som tjenestegjør i samme tjenesteland fastsettes adskillesestillegget særskilt i hvert enkelt tilfelle basert på reisekostnad mellom tjenestestedene.

3.4.2 Høy sats

Forhøyet adskillesestillegg utbetales til utsendte som ikke mottar forhøyet utenlandstillegg eller barnetillegg.

Forhøyet adskillesestillegg tilstås også ved midlertidig tjeneste i en internasjonale operasjoner dersom deployeringsperioden er på minimum to måneder, uavhengig av hvor familien eller deler av denne er bosatt. Tillegget utbetales for den tiden deployeringen varer.

Forhøyet adskillesestillegg faller bort når separasjon er innvilget, eller registrert partnerskap og samboerskap er oppløst.

Satser for adskillesestillegget fremgår av vedlegg 4

3.5 Velferdsreise

Ved dødsfall, livstruende sykdom eller ved alvorlig ulykkestilfelle i egen eller medfølgende samlivspartners familie, har den utsendte rett til velferdsreise for utsendte, medfølgende samlivspartner og barn inntil fylte 18 år.

Både den utsendte, samlivspartner og barn inntil fylte 18 år fast bosatt på tjenestestedet har rett til velferdsreise ved dødsfall, livstruende sykdom og alvorlig ulykkestilfelle til felles barn.

Ved velferdsreiser for den utsendte som har eneomsorg på tjenestestedet for medfølgende barn under 18 år tilstås også dekning for barnets reiseutgifter.

Velferdsreisen dekkes ved refusjon av en rabattbillett begrenset oppad til en ordinær økonomiklassebillett med fly.

Dersom det ved velferdsreiser ikke er mulig å benytte rabattbillett, kan det samtykkes i refusjon av dokumenterte billettutgifter til fullprisen (businessklasse) fratrasket en egenandel på kr. 2 500,- per person.

Samlivspartner av utenlandsk opprinnelse som medfølger til tjenestestedet, får på tilsvarende måte dekket merutgifter ved velferdsreise til egen families bosted. Slik merutgift oppstår dersom det er dyrere å reise fra tjenestestedet til samlivspartner bosted enn det er å reise til Norge.

Som familie regnes ektefelle/registrert partner/samboer, barn, foreldre, og søsken.

For andre familierelasjoner kan velferdsreiser i forbindelse med dødsfall, livstruende sykdom eller alvorlige ulykkestilfeller i særlige tilfeller dekkes etter søknad til lokalt støtteelement.

Ved livstruende sykdom og alvorlig ulykkestilfelle må tilfellet dokumenteres ved erklæring av behandlende lege.

3.6 Kompensasjonstillegg

Kompensasjonstillegget skal kompensere for samlivspartners ulemper og belastninger forbundet med flyttingen til utlandet, herunder samlivspartners tap av pensjonspoeng og manglende mulighet til å følge opp egen karriere.

Tillegget tilstås som et månedsbeløp fra og med beordringsdato med kr. 3 540,- per mnd.

Merknad:

Kompensasjonstillegg tilstås og stoppes etter samme regler som for forhøyet utenlandstillegg.

3.7 Risikotillegg

Risikotillegg kan tilstås når utsendte eller familien utsettes for fare som følge av tjenestens art eller ved at oppholdet på tjenestestedet medfører risiko over en periode av en viss varighet som følge av politiske uroligheter, naturkatastrofer, epidemier mv., eller ved at det foreligger en mer direkte trussel rettet mot den utsendte eller familiens liv, som for eksempel terrortrusler eller terrorhandlinger. Når slike situasjoner oppstår kan partene oppta forhandlinger om tilståelse av slikt tillegg.

Flybesetningsmedlemmer tilstås tillegg etter satsene i Særavtalen om merutgiftsdekning, ulempe- og risikokompensasjon for Forsvaret med vedlegg.

3.8 Øvingstillegg

Personell ved utestasjoner, NATO-staber og andre militære enheter og avdelinger i utlandet som deltar på feltmessige øvelser og øvelser om bord på militære fartøy, tilstås ett øvingstillegg per øvingsdøgn eller seilingsdøgn på:

- kr. 1 900,- for oberstløytnant (tilsv.), sersjantmajor (tilsv.) og høyere, og OR 9
- kr. 1 700,- for kaptein (tilsv.), stabssersjant (tilsv.), major (tilsv.) og kommandersersjant (tilsv.), og OR 7 og 8

- kr. 1 250,- for løytnant, oversersjant (tilsv.) og lavere, og OR 2 til 6

Tillegget tilstås kun for de dager hvor aktiviteten er minimum 12 timer per døgn. Aktiviteten skal være godkjent av SNR, og det skal foreligge en øvingsordre hvor hensikt, mål, omfang og deltagelse fremgår. Tillegget tilstås ikke under planlegging og forberedelse til øvelsen.

4. YTELSER

4.1 Tiltredelsesforskudd

Utsendte kan ved tiltredelse av stilling i utlandet tilstås et forskudd på utenlands- og barnetillegg til delfinansiering av tjenesterelaterte etableringsutgifter ved å bosette seg på tjenestestedet.

Tiltredelsesforskuddet tilstås med inntil kr. 375 000,-. Forskuddets størrelse reduseres forholdsmessig for utsendte med tidsbegrenset kontraktstid på mindre enn to år.

Se administrative bestemmelser punkt 3.

4.2 Dekning av utgifter til forberedende reiser

Utsendte og medfølgende samlivspartner og barn som skal gå i grunnskole eller videregående skole kan tilstås en reise før tiltredelse i stilling for å gjøre nødvendige forberedelser i forkant av beordring til utenlandstjenesten.

Det gis kosttillegg for vedkommende land og overnatting for to døgn. Overnatting skal være av nøktern standard og godkjennes av arbeidsgiver.

For reiser til tjenestested utenfor Europa tilstås kosttillegg og overnatting for tre døgn.

Det kan gis tilskudd ved nødvendige forberedelser i forkant av flytting tilbake til Norge når utsendte grunnet ny beordring skifter boområde i forhold til bolig før utenlandsbeordringen.

Utsendte kan kombinere forberedende reise med hospitering i en til to uker når det er tjenstlig behov for dette og mottakende avdeling kan legge til rette for dette. I slike tilfeller tilstås to ekstra kostdøgn for medfølgende samlivspartner og barn. I tillegg dekkes overnatting tilsvarende.

Forberedende reise dekkes ved refusjon av en rabattbillett begrenset oppad til en ordinær økonomiklassebillett med fly tjenestestedet – hjemsted tur/retur.

4.3 Barns barnehage og førskoleutgifter

Formålet med bestemmelsen er å sikre barn et likeverdig barnehagetilbud på tjenestestedet med det de har rett til i Norge. Når denne intensjonen ikke kan oppfylles ved offentlig barnehage, kan utgifter til nødvendig privat barnehage dekkes.

Dersom medfølgende barn på tjenestestedet ikke kan gis et likeverdig offentlig barnehage og førskoletilbud med det de har rett til i Norge, kan utgifter til nødvendig privat barnehage og førskole dekkes etter følgende forutsetninger:

- Utgifter til barnehage og førskole dekkes fra fylte ett år inntil skolestart.
- Utgifter dekkes med inntil kr. 233 000,- per barn per skoleår.

- Foreldrebetalingen utgjør kr. 2 300 per barn for et heldagstilbud.
- Ved eventuell deltidsbarnehage reduseres egenandelen/maksbeløp tilsvarende.
- Søskenmoderasjon på 40 % tilstås for barn nummer to osv.

4.4 Barns skoleutgifter

Formålet med bestemmelsen er å sikre barn et likeverdig skoletilbud på tjenestestedet med det de har rett til i Norge. Når denne intensjonen ikke kan oppfylles ved offentlig skolegang, kan utgifter til nødvendig privat skolegang dekkes.

4.4.1 Utgifter til videregående skole

Utgifter til videregående skole, som gir generell studiekompetanse, dekkes for én utdanning, såfremt det ikke dokumenteres at ytterligere skolegang er nødvendig for å kvalifisere til opptak ved høyere utdanningsinstitusjon i Norge.

Utgifter utover videregående skole dekkes ikke.

4.4.2 Virkeområde for skoleutgifter

Dekning av barns utgifter til skolegang kan tilstås fra skolestart i det kalenderåret barnet fyller fem år og til og med fylte 19 år. Skoleutgiftene dekkes ut det skoleåret eleven fyller 19 år. Øvrige tillegg etter særavtalen bortfaller når barnet fyller 18 år.

Barn som ifølge opplæringsloven har rett til utvidet videregående skolegang i inntil to år, får på tilsvarende måte dekket skoleutgifter i henhold til denne avtalen.

I spesielle tjenesterelaterte tilfeller kan det søkes om dekning av utgifter utover fylte 19 år til fullføring av videregående skole.

4.4.3 Skoleutgifter som kan dekkes

Følgende skoleutgifter dekkes etter søknad til arbeidsgiver, dersom et likeverdig skoletilbud med det barnet har rett på i Norge ikke oppfylles ved offentlig skolegang på tjenestestedet:

- obligatoriske skolepenger ved skolegang på tjenestestedet legitimert med originalfaktura, dekkes med inntil kr. 330 000,- per barn per skoleår.
- andre obligatoriske utgifter forbundet med skolegangen (særskilte avgifter, lærebøker i grunnskolen e.l.
- skoleutgifter utover maksimumsbeløpet kr. 330 000,- per barn per skoleår kan dekkes etter søknad til arbeidsgiver når det godtgjøres at skolevalget skyldes forhold av språklig og/eller kulturell karakter eller andre tungtveiende forhold knyttet til skolesituasjonen.

Merknad:

Med andre tungtveiende forhold knyttet til skolesituasjonen forstås særlige omstendigheter, som etter en konkret vurdering av arbeidsgiver, tilsier at tilpasninger med hensyn til skolevalg anses nødvendig av hensyn til familien/barnet. Følgende momenter kan være relevante i en slik vurdering: særlige helsemessige forhold hos barnet, medisinske diagnoser som ADHD eller særlige psykososiale forhold som f.eks mobbing, at den utsendte medarbeider er eneforsørger, eller barnet har tidligere gått på internasjonal skole etc. Oppstillingen er ikke uttømmende.

- nødvendig privat støtteundervisning, dokumentert med erklæring fra elevens lærer, eventuelt fra skolen
- skoleutgifter annet sted i tjenestelandet og i tredjeland, når det godtgjøres at det ikke er adekvat skoletilbud på tjenestestedet
- utgifter til internatskole i tjenestelandet, når det godtgjøres at det ikke er adekvat skoletilbud på tjenestestedet, herunder utgifter til internatskole i Norge når begge foreldrene er bosatt på tjenestestedet. Når utgifter til internatskole eller hybel som inkluderer bosted/kost dekkes, reduseres barnetillegget til kr. 30 000,- per barn per års som får dekket dette
- Hybelutgifter når barnet går på internatskole, i de tilfeller eleven ikke får plass på internatet. Hybelutgifter kan også dekkes når eleven må bo privat på grunn av at internatet er stengt i helgene. Det forutsettes da at eleven bor fast på hybelen i skoleåret. Erklæring fra skolen om dette forholdet må vedlegges søknaden.
- ved skolegang opp til og med lovfestet videregående skole dekkes utgifter til hybel med inntil kr 79 000,- per barn per skoleår. Hybelutgifter skal dokumenteres med leiekontrakt utstedt av utleier. Hybelutgifter dekkes ikke når barnet bor i utsendte eller samlivspartnerens egen bolig eller i deler av denne i Norge eller i annet land
- utgifter til fjernundervisning, herunder undervisning over internett, dekkes når dette er det eneste aktuelle undervisningstilbud, eller som nødvendig supplement til skoletilbudet på tjenestestedet
- skolebøker på videregående skole
- utgifter til språkundervisning i oppholdslandets språk under tjenesteperioden

I tilfeller hvor et likeverdig offentlig skoletilbud ikke kan gis, skal privat skoletilbud med lavest kostnad normalt velges. Dersom en norsk eller skandinavisk skole finnes på tjenestestedet bør den nyttes.

4.4.4 Skoleutgifter som ikke dekkes

Følgende skoleutgifter dekkes ikke, og forutsettes dekket av barnetillegget:

- skolemateriell
- skoleturer
- lunsj
- uniform
- transport

Når det gjelder refusjon av skoleutgifter for barn til utsendte med samlivspartner som er tilsatt på utsendte betingelser for annen arbeidsgiver, vises det til punkt 3.2.

4.5 Tjenestebolig

Utsendte har rett til å få dekket utgifter til tjenestebolig etter nærmere retningslinjer. Leieareal for tjenestebolig og flyttevolum baseres på antallet familiemedlemmer som flytter med.

Påtroppende personell skal flytte inn i bolig tilvist av stedlig støtteelement. Der det ikke finnes stedlig støtteelement, skal tjenestebolig godkjennes av arbeidsgiver.

Se administrative bestemmelser punkt 9 og 10.

4.6 Ferie og tjenestefri

4.6.1 Ferie og tjenestefri

Utsendte har rett til ferie etter lov 29. april 1988 nr. 21 (ferieloven) og tariffestet ferie. Det kan inngås skriftlig avtale om avvikling av forskuddsferie og overføring av ferie til påfølgende ferieår i henhold til ferieloven og Særavtale om ferie for statstjenestemenn.

I tillegg tilstås utsendt personell sju virkedager ekstra tjenestefri med lønn per tjenesteår som kompensasjon for merbelastning for tjenesten i utlandet. Utsendte medarbeidere som oppebærer forhøyet adskillestillegg tilstås i tillegg to ekstra dager tjenestefri, det vil si til sammen ni dager.

Ekstra tjenestefri skal avvikles etter ferie i henhold til ferieloven, og kan ikke overføres til påfølgende år. Sju dager ekstra tjenestefri det første tjenesteåret, kan likevel avvikles med fire dager tjenestefri det første året og tre dager tjenestefri det siste året i utlandet.

Ekstra tjenestefri som ikke er avviklet ved fratreden fra stilling i utlandet, kan ikke overføres eller kompenseres økonomisk.

4.6.2 Stedlig tjenestefri ved stasjoner med hardshipklassifisering

Ved stasjoner og tjenestesteder med ekstra belastende levetilstand, og som er gitt hardshipklassifisering, kan det hvert tjenesteår tas ut stedlig tjenestefri.

Tjenestefri er differensiert etter hardship-nivået og utgjør fem virkedager per tjenesteår for tjenestesteder i hardship-klasse 1 og 2, og ti virkedager per tjenesteår i hardship-klasse 3, 4 og 5.

Stedlig tjenestefri kan ikke akkumuleres og overføres til senere år.

Hardshipklasser framgår av vedlegg 4.

4.6.3 Velferdspermisjon mv.

Utsendte kan søke om velferdspermisjon mv., tilsvarende som etter fellesbestemmelser i hovedtariffavtalene.

Velferdspermisjoner skal innrapporteres. Avslag på søknader kan påklages tjenestevei.

4.7 Helsetjeneste

4.7.1 Helsekontroll

Utsendte, medfølgende samlivspartner og medfølgende barn inntil fylte 18 år, har rett til en gang per år å få dekket dokumenterte utgifter til ordinær helsekontroll fratrullet norsk egenandel. Utgifter til helsekontroll omfatter ikke reiseutgifter.

Ved tjenestegjøring i områder hvor Folkehelseinstituttet eller Forsvarets sanitet anbefaler særskilt vaksinerings eller medisinerings, dekkes dokumenterte utgifter til vaksinasjon for utsendte og medfølgere.

Vaksiner som likevel dekkes av det offentlige på et senere klassetrinn i Norge, dekkes dersom de kreves tatt tidligere av skolene i vertslandet.

Vaksinasjoner forut for deployering til internasjonale operasjoner vil bli gitt i Norge eller på tjenestedet før deployering.

Ved akutte skader og sykdom dekkes utgifter til tannlege for barn ved opphold utenfor EU/EØS-området.

4.7.2 Reiseutgifter ved sykehusinnleggelse

I alvorlige sykdoms- og skadetilfeller og når det er aktuelt med sykehusinnleggelser i et tjenesteland hvor sykehusstandarden erfaringsmessig anses uforsvarlig lav, eller hvor språkproblemer er til hinder for vanlig kommunikasjon med leger og annen sykehusbetjening, kan reiseutgifter til Norge eller tredjeland dekkes for å sikre den utsendte, samlivspartneren og medfølgende barn under 18 år forsvarlig behandling. Denne retten gjelder også barn over 18 år dersom FD eller underliggende etater har dekket utgiftene i forbindelse med utreise.

5. GODTGJØRINGER

5.1 Stedfortredergodtgjøring

Etter mønster av hovedtariffavtalenes fellesbestemmelser § 12 tilstås stedfortredergodtgjøring med følgende tilpasning:

Det kan bare utbetales stedfortredergodtgjøring til personell som fungerer i sjef MMBs, sjef NMRs, sjef NLRs og Råd for forsvarssaker sitt fravær.

5.2 Arbeidstid ved midlertidig tjenestegjøring i Norge

Personell ved utestasjon som hjemkalles eller beordres til midlertidig tjeneste og deltar i ordinært arbeid i Norge utover normal arbeidstid sammen med personell fra Norge, kompenseres etter HTA/ATF i inntil tre måneder uten at dette kommer til avkortning av godtgjøringer eller kompensasjoner etter denne avtalen.

5.3 Boligskattkompensasjon per 1. januar 2018

For å kompensere for skatt på fordelen av fri tjenestebolig i utlandet, tilstås den utsendte en særskilt sjablongmessig godtgjørelse:

Kategorier	Sats pr. år	Forhøyet sats pr. år.
Utsendt medarbeider i 1- og 2-romsbolig samt aleneboer:	Kr. 44 400,-	Kr. 81 700,-
Utsendt medarbeider i 3-romsbolig eller større	Kr. 66 600,-	Kr. 122 500,-

Personell med full skatteplikt til Norge tilstås forhøyet sats. Forhøyet sats utbetales ved fremleggelse av bekreftelse fra skattemyndighetene om at NATO skatt ikke er innvilget eller ved dokumentert skatteoppgjør.

Arbeidsgiver skal underrettes dersom skattemessig status endres på et senere tidspunkt.

Det vises til administrative bestemmelser punkt 13.7 og vedlegg 2.

6. TVISTER

Twist om endring av denne særavtalen kan hver av partene bringe inn for særskilt nemnd til avgjørelse.

Blir ikke partene enige om sammensetningen av nemnda, oppnevner Riksmegleren de nøytrale medlemmer. Nemndas avgjørelse har samme virkning som en tariffavtale.

7. AVTALENS VARIGHET

Avtalen inngås med virkning fra 1. januar 2018 og utløper 31. desember 2019 med følgende tilpasninger:

Endringene i satser og forholdstall i følgende bestemmelser får virkning fra 1. oktober 2018:

- Punkt 3.1 Utenlandstillegg
- Punkt 3.2 Barnetillegg
- Punkt 3.4 Forhøyet adskillesestillegg
- Punkt 3.5 Kompensasjonstillegg
- Punkt 4.3 Barns barnehage og førskoleutgifter
- Underpunkt 4.4.3 Skoleutgifter som kan dekkes

Følgende reguleringer av satser og klassifiseringer gjelder i avtaleperioden:

- Utenlands- og barnetillegg per 1. januar og 1. juli hvert år.
- Hardshiptillegg, Lav sats adskillesestillegg og boligskattkompensasjon per 1. januar hvert år.

Vedlegg til særavtalen

Vedlegg 1: Administrative bestemmelser knyttet til særavtalen

Vedlegg 2: Rapporteringsskjema for skatt på fordel av fri bolig i utlandet

Vedlegg 3: Informasjonsskjema ved utenlandstjeneste

Vedlegg 4: Satser

Vedlegg 5: Forsvarets lønnsadministrasjons (FLAs) retningslinjer for reiser og flytting til utlandet

Vedlegg 6: Forhandlingsprotokoller